

॥ కేనోపనిషత్ ॥

॥ అథ కేనోపనిషత్ ॥

ఓం ఆప్యాయన్తు మమాజ్ఞాని వాక్పాణశ్శక్తుః

శ్రోత్రమథో బలమిన్ద్రియాణి చ సర్వాణి ।

సర్వం బ్రహ్మోపనిషదం

మాఽహం బ్రహ్మ నిరాకుర్యాం మా మా బ్రహ్మ

నిరాకరోదనిరాకరణమస్త్వనిరాకరణం మేఽస్తు ।

తదాత్మని నిరతే య

ఉపనిషత్సు ధర్మాస్తే మయి సన్తు తే మయి సన్తు ।

ఓం శాన్తిః శాన్తిః శాన్తిః ॥

ఓం కేసేషితం పతతి ప్రేషితం మనః

కేన ప్రాణః ప్రథమః ప్రైతి యుక్తః ।

కేసేషితాం వాచమిమాం వదన్తి

చక్షుః శ్రోత్రం క ఉ దేవో యునక్తి ॥ ౧ ॥

శ్రోత్రస్య శ్రోత్రం మనసో మనో యద్

వాచో హ వాచం స ఉ ప్రాణస్య ప్రాణః ।

చక్షుషశ్శక్తురతిముచ్య ధీరాః

ప్రేత్యాస్మాల్లోకాదమృతా భవన్తి ॥ ౨ ॥

న తత్ర చక్షుర్గచ్ఛతి న వాగ్గచ్ఛతి నో మనః ।

న విద్మో న విజానీమో యథైతదనుశిష్యాత్ ॥ ౩ ॥

అన్యదేవ తద్విదితాదథో అవిదితాదధి ।

ఇతి శుశ్రుమ పూర్వేషాం యే నస్తద్వ్యాచచక్షిరీ ॥ ౪ ॥

యద్వాచాఽనభ్యుదితం యేన వాగభ్యుద్యతే ।

తదేవ బ్రహ్మ త్వం విద్ధి నేదం యదిదముపాసతే ॥ ౫ ॥

యన్మనసా న మనుతే యేనాహుర్మనో మతమ్ ।

తదేవ బ్రహ్మ త్వం విద్ధి నేదం యదిదముపాసతే ॥ ౬ ॥

యచ్ఛక్ష్మషా న పశ్యతి యేన చక్షూషి పశ్యతి ।

తదేవ బ్రహ్మ త్వం విద్ధి నేదం యదిదముపాసతే ॥ ౭ ॥

యచ్చోత్రేణ న శృణోతి యేన శ్రోత్రమిదం శ్రుతమ్ ।
తదేవ బ్రహ్మ త్వం విద్ధి నేదం యదిదముపాసతే ॥ ౮ ॥
యత్ప్రాణీన న ప్రాణితి యేన ప్రాణః ప్రణీయతే ।
తదేవ బ్రహ్మ త్వం విద్ధి నేదం యదిదముపాసతే ॥ ౯ ॥

॥ ఇతి కేనోపనిషది ప్రథమః ఖణ్డః ॥

యది మన్యసే సువేదేతి దహరమేవాపి
నూనం త్వం వేత్థ బ్రహ్మణో రూపమ్ ।
యదస్య త్వం యదస్య దేవేష్వథ ను
మీమాన్యేమేవ తే మన్యే విదితమ్ ॥ ౧ ॥
నాహం మన్యే సువేదేతి నో న వేదేతి వేద చ ।
యో నస్తద్వేద తద్వేద నో న వేదేతి వేద చ ॥ ౨ ॥
యస్యామతం తస్య మతం మతం యస్య న వేద సః ।
అవిజ్ఞాతం విజానతాం విజ్ఞాతమవిజానతామ్ ॥ ౩ ॥
ప్రతిబోధవిదితం మతమమృతత్వం హి విన్దతే ।
ఆత్మనా విన్దతే వీర్యం విద్యయా విన్దతేఽమృతమ్ ॥ ౪ ॥
ఇహ చేదవేదీదథ సత్యమస్తి
న చేదిహవేదీన్మహతీ వినష్టిః ।
భూతేషు భూతేషు విచిత్య ధీరాః
ప్రేత్యాస్మాల్లోకాదమృతా భవన్తి ॥ ౫ ॥
॥ ఇతి కేనోపనిషది ద్వితీయః ఖణ్డః ॥

బ్రహ్మ హ దేవేభ్యో విజిగ్యే తస్య హ బ్రహ్మణో
విజయే దేవా అమహీయన్త ॥ ౧ ॥
త ఇక్షన్తాస్మాకమేవాయం విజయోఽస్మాకమేవాయం మహిమేతి ।
తద్దైషాం విజజ్ఞా తేభ్యో హ ప్రాదుర్భభూవ తన్న వ్యజానత
కిమిదం యక్షమితి ॥ ౨ ॥
తేఽగ్నిమబ్రువణ్ణాతవేద ఏతద్విజానీహి
కిమిదం యక్షమితి తథేతి ॥ ౩ ॥
తదభ్యద్రవత్తమభ్యవదత్కోఽసీత్యగ్నిర్వా

అహమస్మిత్త్యబ్రవీజ్జాతవేదా వా అహమస్మీతి || ౪ ||

తస్మిన్ స్వయి కిం వీర్యమిత్యపీదగ్ం సర్వం

దహేయం యదిదం పృథివ్యామితి || ౫ ||

తస్మై తృణం నిదధావేతద్దహేతి |

తదుపప్రేయాయ సర్వజవేన తన్న శశాక దగ్గుం స తత ఏవ

నివపుతే సైతదశకం విజ్ఞాతుం యదేతద్యక్షమితి || ౬ ||

అథ వాయుమబ్రువన్వాయవేతద్విజానీహి

కిమేతద్యక్షమితి తథేతి || ౭ ||

తదభ్యద్రవత్తమభ్యవదత్కౌఽసీతి వాయుర్వా

అహమస్మిత్త్యబ్రవీన్మాతరిశ్వా వా అహమస్మీతి || ౮ ||

తస్మిన్ స్వయి కిం వీర్యమిత్యపీదఁ

సర్వమాదదీయ యదిదం పృథివ్యామితి || ౯ ||

తస్మై తృణం నిదధావేతదాదత్సేతి

తదుపప్రేయాయ సర్వజవేన తన్న శశాకాదతుం స తత ఏవ

నివపుతే సైతదశకం విజ్ఞాతుం యదేతద్యక్షమితి || ౧౦ ||

అథేన్ద్రమబ్రువన్మఘవన్నేతద్విజానీహి కిమేతద్యక్షమితి తథేతి

తదభ్యద్రవత్తస్మాత్తిరోదధే || ౧౧ ||

స తస్మిన్నేవాకాశే స్త్రియమాజగామ బహుశోభమానాముమాఁ

హైమవతీం తాఁహోవాచ కిమేతద్యక్షమితి || ౧౨ ||

|| ఇతి కేనోపనిషది త్రోతీయః ఖణ్డః ||

సా బ్రహ్మీతి హోవాచ బ్రహ్మణో వా ఏతద్విజయే మహీయధ్యమితి

తతో హైవ విదాఞ్చకార బ్రహ్మీతి || ౧ ||

తస్మాద్వా ఏతే దేవా అతితరామివాన్యాన్దేవాన్యదగ్నిర్వాయురిన్ద్రస్తే

ప్యేనన్నేదిష్ఠం పస్పర్శుస్తే ప్యేనత్ప్రథమా విదాఞ్చకార బ్రహ్మీతి || ౨ ||

తస్మాద్వా ఇన్ద్రోఽతితరామివాన్యాన్దేవాన్స

ప్యేనన్నేదిష్ఠం పస్పర్శు స ప్యేనత్ప్రథమా విదాఞ్చకార బ్రహ్మీతి || ౩ ||

తస్యైష ఆదేశో యదేతద్విద్యుతో వ్యద్యుతదాః

##Extra `A'kAr is used in thE sense of comparison##

ఇతీన్ న్యమీమిషదాః ఇత్యధిదైవతమ్ ॥ ౪ ॥
 అథాధ్యాత్మం యద్దేతద్గచ్ఛతీవ చ మనోఽనేన
 చైతదుపస్మరత్యభీక్ష్యః సజ్కల్పః ॥ ౫ ॥
 తద్ధ తద్వనం నామ తద్వనమిత్యుపాసితవ్యం స య ఏతదేవం వేదాభి
 హైనగ్ం సర్వాణి భూతాని సంవాఙ్ఘ్నాన్తి ॥ ౬ ॥
 ఉపనిషదం భో బ్రూహీత్యుక్తా త ఉపనిషద్బ్రూహీం వావ త
 ఉపనిషదమబ్రూమేతి ॥ ౭ ॥
 తస్మై తపో దమః కర్మేతి ప్రతిష్ఠా వేదాః సర్వాఙ్ఘ్నాని
 సత్యమాయతనమ్ ॥ ౮ ॥
 యో వా ఏతామేవం వేదాపహత్య పాప్మానమనస్తే స్వర్గే
 లోకే జ్యేయే ప్రతితిష్ఠతి ప్రతితిష్ఠతి ॥ ౯ ॥

॥ ఇతి కేనోపనిషది చతుర్థః ఖణ్డః ॥

ఓం ఆప్యాయస్తు మమాఙ్ఘ్నాని వాక్ప్రాణశ్శక్తుః
 శ్రోత్రమథో బలమిన్ద్రియాణి చ సర్వాణి ।
 సర్వం బ్రహ్మాపనిషదం
 మాఽహం బ్రహ్మ నిరాకుర్యాం మా మా బ్రహ్మ
 నిరాకరోదనిరాకరణమస్తస్త్వనిరాకరణం మేఽస్తు ।
 తదాత్మని నిరతే య
 ఉపనిషత్సు ధర్మాస్తే మయి సన్తు తే మయి సన్తు ।

ఓం శాన్తిః శాన్తిః శాన్తిః ॥

॥ ఇతి కేనోపనిషత్ ॥

For corrections
 Mail to urbhaskar@yahoo.com